

Отже, дані наведені в таблиці 1 підтверджують, що дійсно ІСІ, займають вагоме місце в економіці України і становлять приблизно 1/10 створеного частину Валового внутрішнього продукту. Найбільше активів в співвідношенні до ВВП, було зафіксовано в 2015 р. – 11,93 %. Проте, як бачимо, загальна тенденція збільшення частки активів ІСІ присутня, але в обсязі ВВП вона зменшується, що можна пояснити борговою політикою уряду протягом цих років, а саме випуском ОВДП, взяттям кредитних коштів у закордонних партнерів.

Отже, інститути спільного інвестування – інвестиційні фонди, які інвестують тимчасово вільні кошти в різні сфери економіки з метою подальшого отримання прибутку. Хоча основні показники діяльності мають позитивні тенденції, ІСІ стикаються з низкою проблем серед яких: низький рівень інтелектуальної культури населення України, щодо знань діяльності ІСІ, низький спектр інструментів на ринку, недосконалість чинного законодавства, досить тривала процедура оформлення документів під час отримання цінних паперів тощо. До основних перспектив розвитку діяльності ІСІ можна віднести: проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів, що підвищить інтелектуальну культуру, встановлення відповідальності менеджерів за збереження та проведення операцій з активами інвесторів, розширення спектру інвестиційних продуктів.

Джерела та література

1. Про інститути спільного інвестування: Закон України № 5080-VI від 05.07.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
2. Бражник Л., Дорошенко О. Діяльність інститутів спільного інвестування в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 43. С. 279–284.
3. Квартальні та річні огляди ринку управління активами. *Українська асоціація інвестиційного бізнесу: веб-сайт*. URL: <https://www.uaib.com.ua/analituaib/publ-ici-quart?date=2019-12-31> (дата звернення 20.09.2020).
4. Вергелюк Ю. Ю. Державне регулювання взаємодії інститутів спільного інвестування та компаній з управління активами в Україні. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. № 10 (18). С. 82–88.

Лис С. – студентка

Науковий керівник: к. пед. н., доц.
Л. Бобко

Львівський національний університет
імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Інновації як фактор економічного зростання

Сучасний етап розвитку світового господарства характеризується прискореними темпами науково-технічного прогресу і зростаючою інтелектуалізацією праці та капіталу. У цих умовах великого значення набуває дослідження показників інноваційної діяльності підприємств, оскільки визначення провідних тенденцій, проблем поточного етапу розвитку та оцінка перспективних показників цього виду діяльності є запорукою конкурентоспроможності підприємств у майбутньому. Виділення й застосування ефективних форм впровадження інновацій дозволяє підвищити інноваційну активність підприємств і покращити економічні показники діяльності [1].

Термін «інновація» походить від латинського слова «innovatio», що означає «відновлення, оновлення, новація». В економічну теорію термін «інновація» ввів відомий австрійський економіст Йозеф Шумпетер у роботі «Теорія економічного розвитку» (1911 р.).

Сьогодні в Україні створена необхідна законодавча база у сфері інноваційної діяльності. Її становлять закони, серед яких «Про наукову і науково-технічну діяльність» (1991 р.), «Про наукову і науково-технічну експертизу» (1995 р.), «Про спеціальний режим інноваційної діяль-

ності технологічних парків» (1999 р.), «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» (2001 р.), «Про інноваційну діяльність» (2002 р.), «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (2011 р.) [2], ряд законів щодо охорони прав на інтелектуальну власність, про спеціальні економічні зони, а також підзаконні та інші нормативні акти державних відомств.

Закон України «Про інноваційну діяльність» визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом. Спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності є Державне агентство України з інвестицій та інновацій, створено згідно указу Президента України у 2005 році. Основним його завданням визначено створення національної інноваційної системи для забезпечення проведення ефективної державної інноваційної політики, координація роботи центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності.

Інноваційні механізми існують на всіх рівнях економіки. На макрорівні вирішуються три основні завдання, серед яких формування державної інноваційної стратегії, створення сприятливого інноваційного клімату для економіки у цілому та реалізація державних інноваційних програм. На цьому рівні інноваційний тип економічного розвитку дедалі більше стає тим фундаментом, який визначає економічну потужність країни та її перспективи на світовому ринку. На регіональному рівні аналогічні завдання прив'язуються до особливостей певних регіонів. Ці два рівня створюють умови для інтенсивного розвитку інноваційних процесів на рівні підприємницьких структур і покликані спрямувати підприємницьку ініціативу в русло інноваційних пріоритетів [3].

Значний позитивний економічний ефект інновацій полягає тому, що вони:

- скеровують економіку на прогресивний шлях розвитку;
- сприяють прискоренню зростання продуктивності різноманітних факторів виробництва;
- оптимізують перерозподіл ресурсів за перспективними суспільно-економічними напрямами;
- зміцнюють статус країни у глобальній економіці та її національну конкурентоспроможність.

Слід зазначити, що сфера прояву інноваційних процесів не обмежується лише комерційною діяльністю, що характеризується можливістю отримання додаткових прибутків чи оптимізації виробництва, вона часто використовується для забезпечення суспільних інтересів. Велика кількість сучасних розробок стосується екологізації виробництва (не без впливу держави), які таким чином несуть певні збитки самим виробникам, оскільки також потребують інноваційних інвестицій. Так, розроблена в 70-х роках система GPS (GlobalPositionSystem) як спосіб високоточного виявлення військових об'єктів, у 1983 році стала відкритою для використання в цивільних потребах, забезпечивши значне підвищення пошуково-рятувальних робіт, спрощення туристичних подорожей, уникнення надзвичайних ситуацій в судноплаванні і т. п. [4].

Разом з тим, численні дослідження показали, що прискорення інноваційного розвитку в умовах системної глобалізації інноваційної сфери є вкрай суперечливим процесом, який призводить до протилежних наслідків:

- скорочує інноваційний розрив між розвинутими країнами і країнами, які розвиваються, забезпечує конкурентні переваги для інноваційно орієнтованих суб'єктів економіки, та одночасно призводить до відставання аутсайдерів;
- створює умови для розробки і виробництва нових продуктів для задоволення різноманітних споживацьких потреб і поряд з тим посилює розшарування доходів населення;
- обумовлює критичне загострення глобальних екологічних, соціальних, технологічних ризиків і загроз, водночас несе в собі можливості для їх подолання [5].

Попри деякі суперечності, на сьогодні інноваційна діяльність – невід'ємна частина ефективного функціонування економіки. Вона сприяє економічному зростанню, а інновації є результативною характеристикою добробуту країни.

Джерела та література

1. Бобко Л. О. Сучасний стан розвитку інноваційної діяльності підприємств. *Сучасний рух науки: тези доп. II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (28–29 черв. 2018 р.)*. Дніпро, 2018. С. 35–39. URL: https://www.researchgate.net/profile/Musiyenko_Angelina/publication/
2. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: закон України: за станом 05.12.2012 р. Верховна Рада України; Закон від 08.09.2011 3715-VI. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2012. № 19–20. С. 166.
3. Дідченко О. І., Бибочкіна О. Ю. Сутність та класифікація інновацій. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*/ред. А. М. Ткаченко. Запоріжжя, 2013. Вип. № 4. С. 48–58.
4. Михайлишин Л. І. Інновації як форма глобальних соціально-економічних відносин. *Науково-виробничий журнал. Інноваційна економіка*. 2014. № 3 (52). С. 40–48.
5. Тараненко В. І. Модифікація глобалізаційно-інноваційної моделі світової економіки на засадах сталого розвитку: нові виміри конкурентоспроможності. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2013. № 1 (14). С. 172–185.

Лихач Е. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.
Л. В. Шостак
Волинський національний
університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

Стан сучасного вітчизняного підприємництва

Аналіз наявного стану сучасного підприємництва дає змогу стверджувати, що нестабільність політичного середовища наносить відчутну шкоду економічному розвитку нашої країни. Підприємництво, особливо мале і середнє, у першу чергу, реагує на негативний вплив дестабілізаційних факторів. Така реакція найчастіше знаходить своє вираження у формі скорочення кількості підприємств приватного сектору, зниження обсягу виробництва та чисельності працюючих [1].

До основних чинників, що впливають на перспективу розвитку:

- загострення конкуренції на ринку міжнародного розподілу праці;
- зростання тиску холдингів та корпорацій;
- стратегія розвитку країни;
- макроекономічна стабілізація: шокова терапія (структурно-виробничий підхід);
- механізм забезпечення добросовісної конкуренції на ринку;
- людський капітал;
- державна фінансова політика [2].

Розробляючи перспективи розвитку вітчизняного підприємництва та пропонуючи заходи щодо покращення ситуації можна варто увагу на досвід зарубіжних країн. Наприклад у Японії бізнес розвився в рамках групових об'єднань, партнери яких були односторонніми в одному напрямі. Такі угруповання не сумісні з вільною конкуренцією країн Заходу, але саме це сприяло концентрації зусиль для досягнення поставлених цілей. Таким чином, саме групові об'єднання стали найефективнішим фактором зростання економіки порівняно з вільною конкуренцією, і ми маємо слугувати прикладом для відсталих країн і країн, що розвиваються. Японія зробила ставку на складні інформаційні системи, в яких використовувалися нові досягнення телекомунікаційних технологій, що дало їй можливість згодом здійснити потужний прорив у виробничій сфері, забезпечити різкий стрибок у підвищенні продуктивності праці, досягти високих якісних показників продукції. За допомогою «дешевого» кредиту, податкових стиму-